

Existuje predurčenie pre spásu či zatratenie?

TFP

18. mája 2020 ✝ **Cirkev**

Biblia predestináciu (predurčenie) zjavne učí – Rim 8:29 a muži renesancie i skorého novoveku to veľmi dobre vedeli. Nikto z nich nepopieral, že Boh niektorých ľudí predurčil ku spásu. Zásadne sa však líšili pokusy týchto mužov zladit' skutočnosť predurčenia s ideou, že človek má slobodnú vôľu. Niektorí slobodnú vôľu popreli, iní ju skúšali vysvetliť tak, aby sa s Božím predurčením zhodovala.

Protestantskí kacíri tvrdili, že Boh predurčil niektorých k večnému životu, ale popierali slobodnú vôľu (od chvíle, keď v Adamovi a Eve ľudské pokolenie spáchalo dedičný hriech) a v dôsledku toho popierali, že človek si môže spásu akýmkoľvek spôsobom zaslúžiť. Teda reformátori vo všeobecnosti zastávajú predestináciu bez slobodnej vôle a bez zásluh.

Luther učil, že Boh predurčil niektorých ku spásu a že si ju nemôžu nijako zaslúžiť, nie je to v ich moci (od Adama a Evy nemáme slobodnú vôľu, robíme len zlo). Ale Boh nikoho nepredurčil pre večné zatratenie, ľudia si zatratenie zaslúžili nedostatkom viery. Teda toto voláme pozitívnu a jedinou predestináciou. Luther učí jednu predestináciu bez slobodnej vôle a bez zásluh.

Kalvín učí dve predestinácie. Boh predurčil ľudí k večnej spásu aj k večnému zatrateniu – teda dvojité predurčenie a ani jedna skupina si to nezaslúžila. Nemajú slobodnú vôľu. Teda Kalvín má dvojitú predestináciu bez slobodnej vôle a zásluh.

Katolícka Cirkev učí, že jestvuje pozitívna predestinácia (ku spásu) a že človek má slobodnú vôľu (prvým hriechom ju nestratil). Predestinácia znamená, že Boh od večnosti rozhodol, že niektorí ľudia **POUŽIJÚ SLOBODNÚ VÔĽU**, aby spolupracovali s Božou milosťou, a tak si zaslúžia spásu (v istom zmysle).

Dvojitú predestináciu (predurčenie aj k zatrateniu) Cirkev odsudzuje ako blud a učí, že tí, čo sú zatratení, sú zatratení preto, že sa sami rozhodli odmietnuť Boha, nie preto, že ich Boh predurčil k záhube.

Cirkev teda zastáva jednu predestináciu so slobodnou vôľou a zásluhami. To ale katolíckym teológom nebráni prísť s rozličným výkladom toho, ako vôľa, zásluhy a predurčenie spolu ladia.

Napríklad Banez tvrdí všetko, čo Cirkev, ale dodáva vysvetlenie, ktoré zobral zo sv. Tomáša Akvinského: Boh stojí mimo dejiny a nie je ich súčasťou, ON je príčinou všetkých vecí a teda aj úkon slobodnej vôle musí byť zapríčinený Bohom. To je takzvané “premotio”, predchodnosť. Tak sú všetky naše skutky aj slobodné, aj zapríčinené Bohom, a to nie je rozpor. Teda Banez učí jedno predurčenie so slobodnou vôľou, zásluhami a Božou predchodnosťou.

Molina ale zastáva všetko to, čo Cirkev (aj predurčenie, aj slobodnú vôľu) a dodáva: Boh je príčinou všetkých vecí okrem ľudskej slobodnej vôle. So slobodnou vôľou len spolupracuje. Spolupracuje s ňou, lebo má tzv.

scientia media, bezprostredné poznanie budúcich rozhodnutí človeka. Tak teda on nespôsobuje, že ľudská bytosť koná spásne skutky (skutky, ktoré ju privedú do Neba), ale predvída, kto sa pre konanie takých skutkov rozhodne a práve s takýmito spolupracuje, aby ich neomylne doviedol ku spáse. Predestinácia spočíva v predpoznaní spásy niektorých ľudí a nie v tom, že ich spása je zapríčinená Bohom. Teda Molina učí jednu predestináciu, slobodnú vôľu, zásluhy a súbeh Božieho pôsobenia.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/existuje-predurcenie-pre-spasu-ci-zatratenie/>